

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

за годину	6 дин.
на пола године	3 "
на стране земље на годину	9 "

НЕДЕЉА 9 ЈУЛА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А ОВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

КАЛДРИСАЊЕ БЕОГРАДА

(комисијско извештаје)

одбору општине града београда.

Потписати одборници одређени за преглед варошких улица у цеји регулисања, нивелисања, тротоарисања и калдрисања улица, извршили су тај преглед и част им је овим поднети одбору свој извештај и распоред о регулисању, нивелисању, тротоарисању и калдрисању улица.

При изради овога распореда потписати су руковођени били разлогом, да улице, које су изложене великом саобраћају треба по најпре регулисати, нивелисати, тротоарисати и калдрисати. Улице пак које улазе у главне улице а нису калдрисане треба такођер калдрисати, како би се спречило уношење блата у варош и како би варош могла боље да се обржава у чистоји.

Оне улице, које нису још ни регулисане, ни нивелисане нити имају калдруму а нису изложене великим саобраћају, треба по могућству и у колико срества буду дозвољавала регулисати, за тим нивелисати и калдрисати.

Оне пак главне улице, које су сада калдрисане обичном калдром а које би због своје важности требало калдрисати коцкастом калдром, као што: **Теразије, Цариградска код Позоришта и споменика, Васина и Узун-Миркова** улица, не би за сада требало калдрисати коцкама с тога, што ће скорим канализација вароши да се изврши и у том би се случају кварила коцкаста калдрма, а њено одржавање после извршене канализације коштало би за дugo време скупо због слегања земље у рову каналском. Калдруму у овим главним, као и у споредним улицама требало би за сада, где се потреба укаже, само поправити. Тако пошто се канализација изврши и земља дољно слегне извршити сталну калдруму.

Сад прећимо на поједине делове вароши:

I. Варошки крај.

За овај крај важи напред изложено, да пошто је он изложен јаком саобраћају за сада треба само сада ју калдруму поправи-

ти, где је потреба, што општина меже у режији да изврши; доцније пак, када се канализација вароши буде извршила, треба све главније улице калдрисати коцкама.

У свима улицама варошког краја треба тротоаре направити, где их сада нема, пошто они неће бити квартни услед канализације; јер ће канали ићи средином улице. У главним улицама са живим саобраћајем тротоари да буду од плоча а у споредним циклон.

II. Дунавски крај.

Пошто су у овом крају улице већином насеуте равним земљиштем и имају још да се насыпљу, а нису ни регулисане нити су изложене великим саобраћају, то их треба постепено насыпнати и земљу парним ваљком добро набити, па тек за тим калдрисати. Појединцима пак може се за сада дозволити да поред својих имања направе привремене тротоаре о свом трошку. Само улице **Поречку и Солунску**, које су врло ниске и трпе штету од сливања воде да се наспу.

Сем овога улице: **Ибарску, Бркину, Доситијеву**, које везују варошки крај са дунавским крајем, а које су не нивилисане и имају велике падове, те тиме носе блато у Душанову улицу, која је калдрисана коцкастим каменом и која служи за главни саобраћај у дунавском крају и овим наносом блата чине сметњу саобраћају и проузрокују велике издатке око чишћења блата, треба нивилисати и калдрисати.

Видинску улицу, која је продолжење Душанове улице а није регулисана нити нивелисана, а услед трамвајске пруге која је по нивелети постављена, велика сметња саобраћају, треба регулисати, нивелисати и калдрисати и то за сада само онај део од Душанове улице, па до кафане код „Две Буле“, пошто је остали део улице довољно широк и може за сада да остане као што је.

III. Палилулски крај.

У овоме крају Милетину улицу (њено продолжење од Болничке улице) која везује Вишњички друм са главном улицом ово-

га краја — Болничком — треба просећи и насути па за тим калдрисати.

Улицу између нове палилулске школе и ботаничке баште треба нивелисати и калдрисати и то у сада јој ширини њеној, једно због саме нове школе а друго и с тога да би се ботаничка башта од сада сачувала штете, којој је до сада увек била изложена усљед сливања воде са палилулског краја. Плац нове школе треба оградити и засути.

У Тимочкој улици, која је калдрисана но у којој је калдрума јако искварена и изложена врло јаком саобраћају нарочито цигљарском, да се калдрума претресе.

У Косовској улици и то у делу од Младенове улице до старог гробља, да се коловоз на потребну ширину оправи а приватни да се позову да израде и одржавају баштпце испред својих имања о свом трошку.

Баталџамија (стара марвена пијаца) да се загради и засеје, да се не би блато на околне калдрисане улице разносило.

Остале улице овога краја, као што су: **Лесковачка, Ђукина, Изворна, Дуванџијска** итд. а које леже у забаченом крају палилуле, пошто нису изложене ‘великом саобраћају и треба да се насыпљу и откопавају, а нису ни регулисане, да се за сада поправе насыпањем шљунка, где је потребно, а у оним улицама, у којима становници пристану да трошак око нивелисана и калдрисања сами поднесу, да се нивилишу и калдришу.

Владетина улица, која је изложена великом саобраћају, да се наспе, а ако становници изјаве да трошкове око калдрисања плате, да се калдришу. Од Владетине улице да се начини пешачка стаза до марвене пијаце.

IV. Савинац (Енглезовац)

Како у овом крају регулација није још дефинитивно утврђена, то је потребно да се за сада нивелишу и калдришу само главне улице, и то: **Даничићева, Симићева, Македонска, Пољска, Викторова, и Херцеговачка**, да се нивилишу, а ако ста-

новници пристану, да калдрму о свом трошку израде, онда да се и калдришу.

Место где долази нова црква Св. Саве и улице око ње, да се калдришу, пошто се најпре њихова регулација изведе.

Авалска и Зорина улица, које су изложене великим саобраћају а нису калдрисане, да се калдришу како би се отклонило оно силно блато, које се посље сваке веће кишне наноси у Крагујевачку улицу испред „Славије“ и често чини саобраћај немогућим, а општину излаже великим трошку око одношења нанетог блата. Осим овога, Авалска је улица продужење Теразија и ускоро ће нову цркву добити а Зорина улица је изложена великим сточном прелазу за марвену пијацу, те их и са тога разлога треба калдрирати Молбе за калдрисање ових улица постоје већ, а донето је и решење да се калдрисање изврши, када прилике дозволе.

Остале улице тога краја, остају за сада као што су док се најпре регулација тога краја не изведе.

V. Врачарски јаја.

Пошто су улице у овом крају доста насељене, а осим тога наносе велико блато у варош, то да се оне улице, које су већ нивелисане и имају тротоаре, калдришу, као што су: **Писарска, Милутинова, Орловска, Сјеничка**; а оне пак улице, које нису још нивелисане као што су: **Мостарска, Вишеградска, и Борова**, да се најпре нивелишу, па за тим доцније калдришу; за сада да се позову сопственици, да у овим улицама направе тротоаре о свом трошку поред својих имена.

Троугао код рударског лабораторијума а поред крагујевачког друма, да се засади, а банкет поред тога лабораторијума, да се откопа и калдрише. Осим овога да се израде за сада пешачки пролази из Сјеничке и Мајурске улице на крагујевачки друм.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЂИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске.

Мото:

— „Пора нам перестат бит умним чужим умом и славним чужоју славоју“.

Карамзин.

— Ф. —
(наставак)

Леополда I. који умире 1705. замени син му Јоиф I. који за кратке владе своје, једва угуши мађарску буну, највише по моћу српског народа, али опет мораде, хтео не хтео, признати Мађарима њихове старе повластице а Србе превари, празним обећањима и потписима, као што тако радише с оностраном браћом нашом и остали бечки цесари, од како с њима имају послу.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Зечевић М.: Историја општа, књ. I стр. 594.

Споменичка улица као улица са врло јаким саобраћајем, да се у оном делу, који је нивелисан и има тротоаре калдрише, а део између Сарајевске и Фрушкогорске улице, да се спусти на нивелету и калдрима претресе.

Фрушкогорска улица, која има стварно покварену калдрму, да се нивелише и калдрише а сопственици позову и тротоаре о свом трошку израде.

Кнез Милошева улица, од Лондона до војне академије, да се поправи шеталиште, изради и засади дрвећем, пошто је то једна од најглавнијих улица а осим тога остали део од војне академије до монопола дувана, већ је готов. Овај део Кнез Милошеве улице треба да се по свршеној канализацији калдрише коцкама, пошто је то једна од најглавнијих улица и велики пад има.

У железничкој улици, да се калдрима претресе.

Улице од железничке ка бари венецији, остају као што су, докле се њихова регулација не изврши и док се не наспути.

Нова улица што води од железничке станице поред житне пијаце и преко параносовог хана у Савску улицу, да се због житне пијаце и везе са осталим улицама савскога краја калдрише. Празни плацеви поред те улице да се заграде, да се не би блато довлачило пред железничку станицу.

Пут од станице ка дрварама да се оправи.

Тобачка пијаца, да се засади:

Кожарска улица, која има много да се наасиље и канал у њој изради, да се за сада споји рампом са улицом што води станици, како би се олакшао саобраћај из савскога краја, кроз ту улицу за станицу.

IV. Савамалски јаја

Како су улице у овом крају махом калдрисане то да се изврше мале оправе

Док је бечки ћесар био заузет угушењем буне мађарске, Турска је обраћала пажњу Русији, од када јој прећаше опасност, јер цар Петар Велики увећаваше флоту на Црном мору. Да до судара дође највише су допринели кримски кан и го сподар молдавски Димитрије Кантемир. Први престави султанију потребност рата против Русије, наводећи како је она у споразуму с рајом да се дочека Румелије⁽¹⁾. А други обећа Петру Великом помоћ, ако се пусти дубље у турску царевину, те тим наведе Петра на танак лед. Уз то и Карло XII. побеђени краљ шведски, много је допринео да порта завојши на Русију. Непријатељ ства отиошу у марту 1711. Руси у брзој продору до реке Прута, но ту буду опко-

⁽¹⁾ Hammer v. J: Gesch. d. osm. Reiches, B. IV. S. 107. — Сава Владисавић, Србин из Херцеговине, предложи Петру Великом, да позове у помоћ Црногорце, што овај и учини, посла пуковника Михаила Милорадовића с гранатама у Црну Гору. Црногорци „радо и весело“ пристану и дигну се на оружје“, па попале турске кује око Никшића, Слуђа, Подгорице и Жабљака, и затворе Турке у градове, да пису смели маћи. Али, кад су се надали да ће ове градове задобити, дође глас да се П. Велики мора измирити с Турском на Пруту. Црногорци су овог пута успели да задрже херцеговачке и босанске Турке, да не иду против Руса. [Д. Милаковић: Ист. Цр. Горе II, стр. 93—98].

ке, где буде потребно; не регулисане улице да се најпре регулишу, па за тим нивелишу и калдришу.

У поп Лукиној и савамалској улици да се претресе коловоз у ширини 5—6 метара.

Лимска улица, која је веома важна, као веза Саве са центром Београда, да се регулише, нивелише и калдришу.

Варош капија и Топличин венац (шанац) да се регулишу и калдришу.

Богојављенска улица, испред саборне цркве, да се регулише и калдрише за сада обичним а после извршене канализације коцкастом калдрмом, код апелације да се калдрима претресе а у осталом делу да се калдрима и макадам поправе.

И тако господо одборници видите из овога извештаја комисије, да је она бацила опширан преглед на цео склон варошких улица и да је истакла за калдрисање само оне улице, које су важне, било по својој великој, насељености било због свога положаја као везе са већ калдрисаним главним улицама, а све то са обзиром на стварну потребу и у колико је год могуће било на што већу економију.

Ми овом приликом још један пут напомињемо и топло препоручујемо, да се ниједна улица вароши Београда за сада не калдрише коцкастим каменом већ да се калдрисане улице одржавају, а некалдрисане калдришу ломљеним каменом све донде, докле канализација вароши Београда не буде извршена.

Марта 1895 год.

чланови комисије

М. Костић инспектор жел. с. р. Љ. Ковачевић с. р.
Младен Николић с. р. Фердинанд Розелт с. р.

Мил. Маринковић с. р.

Примедба. Са обзиром на велике цене тротоарских плоча, комисија је мишљења, да одбор треба да дозволи да се у оним

једини од великог везира, који имајаше голему војску, те се Петар Велики или мораде предати или умрети од глади. Од ове несрће спасе Петра жена му Катарина, „добри ћеније Петра и Русије“, која, поклонив све своје драгоцености великому везиру, задобије га за мир, по коме Руси уступе порти Азов и још неке градове, а за то добију слободан повратак. Овај мир на Пруту некористан је и вечастан по Русе, али с погледом на стање, у коме они беху, за порту је још некориснији⁽¹⁾. Год 1713 у Јуву Русија закључи с Турском формалан мир, на 25 година.

Турска заузета, нешто унутарњим ратом, а поглавито овим рагом с Русијом, није могла да се заплеће у ствари на западу. Ну после учињевог мира с Русијом, она доби одрешене руке. Прве погледе управи на Млетке, недавно изгубљена Мореја тиштала је, као жива рана, и она тражаше само повод рату. Па га нађе брзо. Још 1714. дешавали су се омањи судари и отимања поједињих лађа, то, а поглавито

⁽¹⁾ Hammer v. J: Gesch. d. osm. Reiches, B. IV. S. 113

улицама, где још нема тротоара, може употребити за тротоар керамит. Овим би се у исто доба потпомогла и наша домаћа индустрија.

М. Крстић с. р. Мил. Маринковић с. р. Младен
Николић с. р. Љ. Ковачевић с. р.
Фердинанд Розелт с. р.

Одбор је у седници свој од 19. Јуна 1895. год одлучио: да се овај извештај објави у „Општинским Новинама“, а да међу тим и грађевин. одељење, поднесе списак оних улица у којима се због искварене калдрме мора иста оправити или нова градити још у овој години.

**РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
ВАНРЕДНИ САСТАНАКА**
26. Јуна 1895. год.

Председавао председник г. Мијило М. Богићевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника су били г. Н. Д. Стевановић, Михаило Михаиловић, Љуб. Марковић, Благоје Милошевић, Коста Петровић, Фердинанд Розелт, Јеротије А. Миловојевић, Стеван П. Поповић, С. Б. Јорговић, Вел. Антић, Живко Кузмановић, Др. Никола Х. Николић, Спасо Х. Р. Шокорац.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 22. Јуна ове године и примљен је без измена.

II.

Председник објављује да је данашњи састав сазвао поглавито, да узме у претрес извештај поверишиштва од 31. Децембра 1894. г. Абр. 9096 о београдском водоводу и да донесе решење о предлозима, које је поверишиштво на kraju тога извештаја учинило.

Пошто је прочитан увод и закључак овога извештаја (све се није читало с тога, што је извештај штампан и пре три месеца раздат одборницима) и после дуже дебате, — Одбор је решио:

да се према предлогу поверишиштва по зову страни стручњаци светскога гласа, да они кажу свој суд о београдском водоводу, како у погледу воде, тако и у погледу места из кога се воде црпе и у погледу целе водоводне инсталације.

устанак Црногорца, који беху устали за време последњег рата руског, беше најближи повод рату.

Да би се устанак прногорски угушио, дође сераскер Али-паша са 50 000 војске у Подгорицу а одатле у Црну Гору. На сусрет му изађе владика Данило са својим Црногорцима под Ђурашковићем и Миљановићем, те Турке „ненилице потуку“. У овом боју пало је од прногорске стране око 300 и Ђурашковић међу њима, а и сам владика би рањен; „од Турака пак попадало је њих без броја, као Лазина, те од тада се то место и прозвало Царев. Лаз. Ако је веровати, што се приповеда, заглавило је ту преко 20 000 Турака, којима су Прногорци узели, поред многог и богатог оружја и одијела, 86 барјака. Ова срећна српска победа, безсумње најсјајнија од свију, о којима је и стара и нова историја Црне Горе сачувала спомен, одржана је 29. јула¹⁾. Султан Ахмед III, разабрав за ову несрећу, нареди 1714. г. Нуши-паши Ђурилићу, босанском везиру, да са пашама скадарским и херцеговачким

Да међутим суд општински односно управа водовода поднесе одбору предлог са назначењем потребног кредита за извршење оних радова, што се предлажу у извештају, ради отклањања могућности, да Београд буде у оскудици воде у топлим данима, кад је она најпотребнија.

Односно броја страних стручњака, да се решава у првој седници за овим.

Овим се уједно изјављује од стране одбора најтоплија захвалност члановима поверишиштва на њиховом труду и стручном испитивању стања београдског водовода.

III.

Члан суда г. Мих. П. Живадиновић, као заступник општине у спору њеном са Перипоном и Компанијом због калдрме, предлаже, а одбор усвајајући предлог *решава*:

да г.г. М. Милашиновић, В. Антић, М. Крстић, Дим. Гавrilović, Љуб. Марковић, Н. Д. Стевановић, — одборници: Миша Марковић, инспектор; Јован Илкић, артиљекта и Милош Савчић, предузимач, као одборски повериеници проуче акта и пре-гледају коцкасту калдрму израђену од Перипона и комп. и поднесу одбору свој извештај.

НАРЕДБА

Суд општински приметио је, да многа лица јашући на коњу или возећи се на колима, прелазе преко макадама израђеног у појединим улицама а нарочито у Финекцијској, Душановој и Споменичкој.

Пошто су макадами израђени искључиво за шеталишта и пролаз публике пешачке, то суд општински овим ставља до знања свакоме, да је пролаз са колима и коњима прекомакадама и тротоара у опште забрањен.

Ко противно овој наредби уради биће кажњен.

Абр. 3761. Од суда општине града Београда, 23. Јуна 1895. год. у Београду.

удари на Црну Гору, и покори је. Ту прилиће се крене с великим војском, па, на превару, домами 37 главара прногорских затвори их, и изненада навали на Црну Гору. Ови се храбро одупру, али већој сили не могућу одолети, те се склоне око Котора, на млетачком земљишту. Турци већи део Црне Горе похајају, и попаде у њој многа села и цркве,¹⁾ заробе доста народа,⁽²⁾ особито жена и деце, па у октобру исте године нападну и на оне Црногорце на млетачком земљишту, и затраже од Млечића да им издаду владику.⁽³⁾ Али кад га они не издадоше, Турци се спремају живо за рат, и већ у мају 1715. нападну на Мореју, па за 100 дана заузиму је сву, јер Млечићи не беху добро спремни.

[1] О овом догађају има забележено на једном житију под годином 1715 ово: „Да се зна каде изиде Осман-паша Ђуришић на Босну и скуча 3rd паша от седам санчака и војске можесте мојо и похара Црну Гору и пороби и посеће, и домове христијанске попали и цркве разрушши. И то лета посекаше Турци Илију Косирића на Езерег“ (Гласник, 56, 331).

[2] После ове погибије, прногорци се опет поврате својим кућама, а владика Данило од цара Петра добије поклону у новцу и у другим стварима, те им је то сва награда за толика страдања због Русије.

[3] Милаковић Д: Ист. Ц. Горе, стр. 100—101. Намтерг в. J. Gesch. d. osm. Reiches, B. IV, S. 126; IV, стр. 126.

ОГЛАС

По решењу г. министра војног од 20 тек. мес. ЕПНо. 3201. почеће ове године набава сена и сламе за војни сењак у Београду куповином од народа на дан 21. Јуна тек године.

Комисија ће сено и сламу примати сваког дата од 7 сати па до 12 пре и од 2 до 7 сати по подне и то само кад су лепи дани.

Цена сену одређена је 5 динара сто кила а слами 2 дин. сто кила.

Примљено сено и сламу плаћаће комисија у сењаку одмах по предаји.

Сено и слама примаће се и за старе дугујуће порезе и аграрни зајам.

Ова иста комисија примаће сено и сламу и од оних лица којима је цозајмица учињена ранијих година и овога пролећа.

Стога ће суд наредити, да сви дужници непремено ове године врате све што држави дугују како сено и сламу, тако и они што пшеницу дугују.

Шпеница ће се примати у граду код профијантстог слагалишта.

Из канцеларије команде дунавске дивизијске области, 29. Јуна 1895. год. ЕПНо. 3519 у Београду.

ОБЈАВА

Као и прошле године тако и ове, општина јагодинска држаће тродневни панађур у овој вароши о Пантелијеву дану 27. 28 и 29. Јула ове године.

Ово се објављује свакоме ради знања. Од суда општине Јагодинске 3. Јула 1895. год. Абр. 3111.

**СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ**

Путнички саобраћај вароши Београда. У времену од 28. Јуна до 5. Јула 1895. год. допутовало 833, отпутов. 567, Од којих су:

У Далмацији вису били Турци срећни. У почетку они с мора освоје острво Сал и Задар опколе а околна села испадле: во Морлаци и 6 000 прногорца, којима Млечићи дадоше оружје, истерају одатле Турке. Опаснији је покушај паше босанског, који са 50 000 људи опсадио Сењ. За седмодневне опсаде посада се храбро држала, њима дође у помоћ провидур далматински Анђело Емо, прикупив уза се посаде из оближњих градова и неколико хиљада Морлаца, па са 15 000 људи похита у помоћ Сењу. Њему се придржује прногорци и бискуп сињетски и макарски са својим људима. Августа 15. нападну Турке с леђа, а и посада испадне из града: Турци се збуње и побегну, оставивши сву артиљерију, муницију и грану. Млечићи победивши Турке код Сења, уз припомоћ Срба, спасли су Далмацију. У овом ратовању пало је на 20 000 Турака.⁽⁴⁾

Изгубивши Мореју, а заплетеши у рат с Турском, Млечани се побојаше, и пожуре да закључе савез са бечким Ћесаром за одбрану и напад. Да се савез што пре за-

[1] Die Freiwillige Theilnahme etc. S. 245.

[2] На истом месту, стр. 245—246.

a.) Пола: муш. 776, жен. 57, св. 833.
б.) Вероисповести: православне 727, не-
православне 89, мојсијевске 14, мухамедан-
ске 3, свега 833.

в.) Постојбина: Србија 652, А.-Угарска
111, Босна и Херцеговина 5, Црна Гора 2,
Турска 29, Грчка 5, Бугарска 6, Румуни-
ја 2, Русија 3, Германија 11, Француска
2. Итал. 2, остале државе 2, ван Европе —

г.) Занимање путника: Тежаци и еко-
номи 36, Занатлије 81, Трговци 353, ин-
дустринци 6, шпекуланти и предузим. 3,
Гостионичари 18, Интелоген. и војска 199,
ћаци 42, раденици и помићници 5, Ниља-
ри и бозац. 7, наднич. и слуга 40.

Из статистичног одељења суда општи-
не вар. Београда 7. Јула 1895 г. Београд.

ОБЈАВА

На дан 24. о. м. држаће се у грађев.
одељењу код Лондона писмена лицитација
за грађење болнице за дечије болести.

Кауција износи 10.000 динара.

Понуде предају се у затвореном ку-
верту и морају бити снабдевени са про-
писном таксом марком. Отварање по-
нуда је тачно у 5 сати после подне.

Предрачун се може видети у грађев.
одељењу код Лондона.

Из канцеларије грађевинског одељења
суда општине београдске ГБр. 1008 4. Јула
1895. године.

ОБЈАВЕ

Суду општине београдске потребна је
једна зграда, за дифтеричну болницу од 1.
Новембра ове године.

Зграда ова треба да је у близини оп-
ште државне болнице у кварту палилу-
ском, да има 6—8 соба великих и 2 мање,
да је од тврдог материјала да је видна и
подпуно употребљива за становање и да

је у засебној авлији. Осим соба, треба да
има шупу, подрум и воду у авлији за пиће.

Ко има овакову зграду и жељи је дати
под закуп, нека до 1. Августа ове године
поднесе суду писмену понуду. У понуди
поред осталог треба да буде означено, ко-
лико тражи на име кирије годишње, и ули-
ца и број где се зграда налази.

АБр. 3166 — Од суда општине града
Београда, 22 Јуна 1895 год. у Београду.

Суду општине Београдске потребна је
једна зграда за смештај канцеларија оп-
штинског, грађевинског одељења и управе
београдског водовода, од 1. Новембра ове
године.

Зграда треба да је у близини суда оп-
штинског да има најмање 16 средњих и 4
велике собе, да је зграда од тврдог мате-
ријала, да је видна и потпуно употребљива
за становање. У авлији ове зграде нужно
је да има 3 магацина озидана који нису
влажни или 3 шупе које се могу употреб-
ити за оставу ствари, сем тога да има
и воду уведену у згради за пиће.

Ко има овакову зграду, и жељи је дати
под закуп, нека до 1. Августа ове године
поднесе писмену понуду суду. У понуди
поред осталог треба да назначи, колико
тражи на име кирије годишње, као и улицу
и број где се зграда налази.

Зграда може бити двоспратна, или при-
земна, или два одељења у једној авлији.

АБр. 3646 — Од суда општине бео-
градске, 22 Јуна 1895, год. У Београду.

Суду београдске општине, потребна је
једна зарада, за смештај канцеларија квар-
та Савамалског управе вароши Београда,
од 1 Новембра ове године.

Зграда треба да је у средишту реона
квarta Савамалског, да је од тврдог ма-
теријала, да је видна и подпуно употребљи-

ва за становање и да има најмање 6—8
соба, са осталим другим потребним одеље-
њима, као подрум, шупу и т. д.

Ко има овакову зграду и жељи је дати
под закуп, нека до 1. Августа ове године
поднесе писмену понуду суду, у којој по-
ред осталог треба да буде означено, улица
и број где се зграда налази и колика се
кирија годишња за исту тражи.

АБр. 3164 — Од суда општине бео-
градске, 22. Јуна 1895 год. у Београду.

Економно одељење суда општине Бео-
градске, држаће лицитације за издавање
под закуп општинских добара и права и то:

I. На дан 11. Јула о. г. од 3—5 сати
по подне, лицитацију за давање под закуп
права на употребу извеженог ћубрета из
вароши.

Кауција се полаже 80 динара.

II. На дан 5 Августа од 3—5 сати по
подне, личитацију за издавање под закуп ду-
ћана испод читаонице код саборне цркве.

Кауција се полаже 200 дин.

III. На дан 8 Августа од 3—5 сати
по подне, личитацију за давање под закуп
њиве до „Уланлића“ винограда.

Кауција се полаже 50 дин.

Све ове лицитације вршиће се у кан-
целарији економног одељења, где се и оста-
ле погодбе могу видети.

Позивају се лицитанти да означених
дана дођу и лицитирају.

АБр. 3530, 3757, 3758. — Од суда
општине Београдске, 22 Јуна 1895 године
у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

II. Пражњење помијара и нужнича.

а) Од кубног метра . . . . . 7 — д.
б) Од акова . . . . . 0.35 д.

I. Џетарина.

а) Марка за пашче за годину дана . . . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

вључи, подејствовало је жарно спремање
турскије око утврђења Београда, као и омањи
сукоби на граници угарској. Савез за од-
брану би углављен 16. априла 1716. г.
Турци су се живо спремали на озбиљну
војну, а и бечки ћесар није оклевао. Он
постави за главног заповедника принца Ев-
генија. Пре него што би објавио рат бечки
јесар, преко свог посланика Влајшијана, за-
штите од порте, да, на основу карловачког
мира, врати Млецима Мореју и накнади
штету, Турци на то одговоре хапшењем
његовог посланика. На то им ћесар објави
рат. Велики везир Али-паша Кумурџија
крене са огромном војском, од 200 000
људи, ка граници Угарској, и у Јулу стиг-
не у Београд. За то време принц Евгеније
искупио је војску код Футога, Петро-
варадина и Вуковара, и имао је под собом
60 000 војске. Јула 25 наместе 3 000 ра-
деника и 1 000 јаничара мост на Сави од
70 чамаца, 28 пређе велики везир с вој-
ском, и упути се Петроварадину. После
омањих судара са ћесаровцима, велики ве-

зир Кумурџија опседне Петроварадин. Принц
Евгеније био је између Каменице и Петро-
варадина; 13. авг. дође се до главне бит-
ке. С почетка су Турци напредовали, али
кад их нападне „изненадно привц Евгеније
са немачком коњицом, и сву му (вел. вез.)
војску разбије и растера. Турци изгубе-
ту сву своју ратну спрему (140 топова) са
доста блага и око 30 000⁽¹⁾ погинулих вој-
ника, а међу овима великог везира, јани-
чарског агу и темишварског пашу. Остатак
турске војске побегао је у нереду у Бео-
град, где су се Европљани заустављали и
уређивали, а други су одступали и даље.
тежећи сваки своме завичају⁽²⁾.

Известивши о овој победи код Петро-
варадина ћесара, Евгеније се упути на Теми-
швар. У путу код Сенте разбије једно
одељење спахија, па 25 авг. опседне Теми-
швар, последњу турску тврђаву у Угар-

ској, главно место у Банату, које и од при-
роде беше утврђено својим положајем међу
баруштинама Тамиша и Беге. Темишвару
дође у помоћ са 27 000 људи командант
Београда „али га Евгеније сусрете и по-
туче“. Покушај Курд-паше, да убаци 12 000
људи у град, пропаде. А кад Ђесаревци
заузму паланку темишварску, посада се
предаде 13. окт. Од 18 000 опсађеника
изађе само њих 12 000.

Заузећу Темишвара много су допринели
Срби Шајкаши, под својим обервајдом Јо-
ваном Острогонијом⁽¹⁾. А за време опсаде
града владика темишварски учинио је прин-
цу Евгенију велике услуге.⁽²⁾

(наставка се)

^[1] Хамер узима само 10 000 [Gest d. osm. Reiches, IV, 146].

^[2] „Годишњица“ IV. Чупића, књ. VII. стр. 239. — Ва-
ничек [J. M. Ш.] Ист. војн. крај., књ. I. стр. 269—264

^[1] Гласник срп. уч. др. књ. 67, стр. LXXII.

^[2] Schneidereit H. J. dr : Die Verein. d. serb. Met-
rop. Jahre 1731, S. 6.